

วิภา มะลา 2552: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะทุพโภชนาการของเด็กวัยก่อนเรียนในเขต
อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์)
สาขาหกรรมศาสตร์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์ศิริพันธุ์ จุลรังคะ, M.S. 150 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะ
ทุพโภชนาการของเด็กวัยก่อนเรียนอายุ 1-5 ปีในอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 340 คน
ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงและ
สัมภาษณ์ผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อพรรณนา
ลักษณะข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการประเมินด้านภาวะโภชนาการโดยใช้น้ำหนักตามอายุเทียบเกณฑ์ พบว่า เด็กวัย
ก่อนเรียนร้อยละ 70 มีภาวะขาดสารอาหารระดับ 3 ด้านส่วนสูงตามอายุเทียบเกณฑ์มีภาวะ
โภชนาการปกติ คิดเป็นร้อยละ 67.6 และด้านน้ำหนักตามส่วนสูงเทียบเกณฑ์มีภาวะ
ขาดสารอาหารระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 49.1 เด็กร้อยละ 65 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้านสุขภาพจาก
ผู้ปกครองอย่างเหมาะสมและร้อยละ 67.4 ได้รับการบริการสุขภาพของผู้ปกครองและเด็กอยู่ใน
ระดับต่ำ การปฏิบัติด้านสุขาภิบาลอาหารในครอบครัวเด็กมีความเหมาะสมปานกลาง การให้
อาหารแก่เด็กอายุ 1 ปี ร้อยละ 93.1 อยู่ในเกณฑ์ไม่เหมาะสม ในขณะที่สำหรับเด็กอายุ 2-5 ปี
มีความเหมาะสมปานกลาง ผู้ปกครองร้อยละ 56.2 มีความรู้ทางโภชนาการอยู่ในระดับน้อย
และเด็กกลุ่มตัวอย่างได้รับพลังงานต่ำกว่าเกณฑ์

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูด้านสุขภาพของผู้ปกครองแก่เด็ก
มีอิทธิพลต่อภาวะทุพโภชนาการด้านน้ำหนักตามอายุเทียบเกณฑ์ของเด็กวัยก่อนเรียน ความรู้ทาง
โภชนาการของผู้ปกครอง พลังงานจากไขมันและรายจ่ายด้านอาหารของครอบครัวมีอิทธิพลต่อ
ภาวะทุพโภชนาการด้านส่วนสูงตามอายุเทียบเกณฑ์ของเด็กวัยก่อนเรียน และการได้รับการ
สุขภาพ การอบรมเลี้ยงดูด้านสุขภาพและการให้อาหารแก่เด็กของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อ
ภาวะทุพโภชนาการด้านน้ำหนักตามส่วนสูงเทียบเกณฑ์ของเด็กวัยก่อนเรียน